

ITALIJA - Danes je dan boja proti zavrženi hrani

Iz hladilnika direktno v koš odroma čisto preveč hrane

RIM – Če je ustavev javnega življenja, ko so bile restavracije zaprte in so ljudje zato za vsakodnevne obroke morali poskrbeti sami, blagodejno vplivala na zmanjšanje količin odpadne hrane, se je s povratkom v »normalnost« ta učinek že razblinil, opozarjajo ob današnjem dnevu za zmanjšanje zavržene hrane, ki ga v Italiji letos obhajajo deveto leto zapored. V letu 2021 je vsak prebivalec tedensko v povprečju zavržel 595,3 g hrane, kar v letu dni nanese za skoraj 31 kg. To je precej več kot leta 2020, ko sta ta dva podatka znašala 529 g tedensko oz. 27,5 kg letno.

Cilj današnjega dne boja proti odpadni hrani, za katerega je pobudo dal Tržačan Andrea Segrè, profesor za kmetijsko politiko na bolonjski univerzi, je ozaveščanje posameznikov in celotne družbe o nesprejemljivi in škodljivi navadi nesmotnega ravnanja s hrano, zaradi katerega ogromne količine živil vsako-

je pozabljenost (47 %), le za odstotek manj je takih, ki so prepričani, da so se nakupljeni izdelki na poti iz trgovine do doma pokvarili, zato so jih morali zavreči.

Le tretjina sodelujočih pri anketi je priznala, da neustrezno ocenjuje količine hrane glede na dejansko potrebo, prav toliko ljudi pa je strah, da bi doma ne imeli dovolj hrane, zato pri nakupovanju pretiravajo.

MED VELIKIMI POTRATNIKI JE ITALIJA VIRTUOZNA

Kljub pomenljivi možnosti za izboljšanje varčnosti s hrano je Italija v osmerici največjih svetovnih potratnikov hrane pravzaprav na zadnjem mestu. Največ hrane zavržejo v ZDA, kjer posameznik tedensko v koš za smeti povprečno strese skoraj poldrugi kilogram. Sledijo Kitajska (1153 g), Kanada (1144 g), Nemčija (1081 g), Združeno kraljestvo (949 g), Španija (836 g) in Rusija (672 g). (maj)

V Italiji vsak prebivalec v letu dni povprečno odvrže 31 kg hrane

ANSA

ITALIJA-SLOVENIJA S projektom C3B do oblikovanja čezmejne biobanke

TRST – Med Italijo in Slovenijo naj bi zaživela čezmejna »biobanka« oz. platforma za usklajevanje sistemov zbiranja bioloških vzorcev. To je cilj novega čezmejnega projekta C3B v okviru programa Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj, vodilna partnerica pa je Italijanska fundacija za jetra Onlus iz Trsta. Drugi partnerji so Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, Univerza v Trstu, zdravstveno podjetje Ulss 3 Serenissima iz Mester, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani in družba Experteam iz Benetk.

Projekt, piše v sporočilu Italijanske fundacije za jetra, je nastal na podlagi ugotovitve, da so biobanke danes ključnega pomena za raziskovanje različnih

Biobanke so danes ključnega pomena za raziskovanje različnih patologij in razvijanje personalizirane medicine

patologij ter za razvoj personalizirane medicine. Nudijo namreč osnovo za programe preprečevanja bolezni in izboljšanja javnega zdravja ter so ključni resurs za razvijanje novih uporabnih rešitev na področju medicine.

S projektom C3B se želi ustvariti operativno povezavo z obstoječimi biobankami v Furlaniji - Julijski krajini ter razširiti mrežo še na Slovenijo in Veneto. Nova platforma bo predvidevala usklajevanje postopkov, modelov in podatkovnih baz, oblikovanje skupnega dogovora o biobanki ter pripravo sistema za poenostavljen vpogled in dostop do bioloških vzorcev ter podatkov na celotnem čezmejnem območju. Pri tem bo stekel tudi program usposabljanja načrtovalcev zdravstvenih politik in drugega osebja, ki sodeluje v biobankah.

Andrea Segrè

ARHIV

dnevno pristanejo v smeteh. V zaboju vsako leto odvržemo 1.866.000 ton hrane, to je za vrtoglavih 7,37 milijard evrov izdelkov. Za primerjavo: gre za dvakratnik vsote, ki jo je vlada doslej namenila za blažitev učinka podražitve energentov, svarijo pri kampanji Spreco zero. Če k temu prištejemo še hrano, ki se izgubi ali zavrže v samem postopku proizvodnje, to je na kmetijah, pri prevozu, v obdelavi, distribuciji in trgovinah, je tukaj izgube na letni ravni za 5.164.928 ton, vrednost zavržene hrane se tako povzpne na skoraj 10,5 milijarde evrov. Toliko je vlada v zadnjem finančnem zakonu namenila za investicije v infrastrukturo.

V KOŠ NAJVEČKRAT SADJE

Med najpogosteje zavrženo hrano je po podatkih raziskave Waste Watcher sadje (27 %), zatem čebula, česen in krompir oz. drugi gomolji (17 %), svež kruh in zelenjava (16 %) ter solata (15 %).

Kateri pa so neposredni učinki takega ravnanja? V prvi vrsti je tu ekonomska plat, s čimer se strinja 83 odstotkov vprašanih, prav toliko jih meni, da metanje hrane v smeti negativno vpliva na vzgojo otrok. V nemoralnost potrate hrane je prepričanih 80 odstotkov sodelujočih pri anketi, za štiri odstotne točke manj pa je takih, ki v taki navadi vidijo tudi neposredno povezavo z onesnaževanjem okolja.

Najpogostejši vzrok za potrat hrane

Deset pravil v boju proti odpadni hrani

1. Kupujte sproti in manjše količine: jedli boste svežo hrano in v njej se bo ohranilo kar največ hranilnih snovi.
2. Ko kupujete hrano, razmišljajte tudi o tem, kar že imate doma v shrambi.
3. Pazite, da hrani ne poteče rok uporabe.
4. Najprej porabite izdelke z bližnjim rokom uporabe oz. tiste, ki ste jih najprej kupili.
5. Če je na izdelku rok uporabnosti označen z »uporabiti najmanj do«, to ne pomeni, da morate po navedenem datumu izdelek zavreči, pač pa da lahko zatem hrana izgubi nekatere lastnosti, denimo okus, ni pa pokvarjena ali nevarna.
6. Preden zavržete hrano, jo pogledajte in povohajte, da bi ugotovili, če je res pokvarjena.
7. Postrezite manjše porcije in naučite otroke, naj na krožniku ne puščajo hrane.
8. Ostanke hrane shranite v hermetičnih posodah, da bo tako obdržala svoje lastnosti.
9. Ostanke hrane pospravite v hladilnik in pred zaužitjem pogrejte samo toliko, kolikor nameravate jesti.
10. Ostanke hrane lahko s kreativnimi recepti spremenite v nove jedi, lahko pa jih tudi zamrznete, če jih ne nameravate jesti v kratkem.

Vir: Adiconsum

ITALIJA - Intervju novinarja Andree Romolija Janez Janša v večernem TV dnevniku na Rai Due

RIM – Med prispevki v četrtkovem večernem tevednevniku na drugem kanalu italijanske javne radiotelevizije Rai je bil tudi intervju s slovenskim predsednikom vlade Janezom Janšo, ki ga je pripravil goriški novinar Andrea Romoli.

Celoten intervju bodo na Rai Due predvajali prihodnji teden, točneje 10. februarja, na dan spomina na žrtve fojb in eksodus. V četrtkovem krajšem prispevku je Janša, ki intervjujev za osrednje slovenske medije ne daje ravno pogosto, spregovoril o napetostih na ukrajinsko-ruski meji, pri čemer je dejal, da je Slovenija, tako kot številne druge evropske države, zaskrbljena zaradi tamkajšnjega dogajanja ter da so v teku prizadevanja, da bi se kriza ne sprevrgla v oboroženi spopad.

Janez Janša

ZAJEM ZASLONA

Ob tem je še dejal, da odločno podpirajo pravico vsake države o samostojnem odločanju glede svoje zunanje politike, pa tudi o morebitni pridružitvi Evropski uniji ali zvezi Nato. »Rusija zato ne bi smela postavljati nikakršnih vetov na pravico do samoodločbe, ki jo ima Ukrajina,« je dejal slovenski premier.

Spregovoril je še o širjenju Evropske unije na Zahodni Balkan, ki da je edina mogoča pozitivna perspektiva za to območje, saj bo to deaktiviralo enega izmed glavnih virov konfliktov, to so vprašanja meja, ki še danes obstajajo.

Glede bilateralnih odnosov med Italijo in Slovenijo je Janša najprej dejal, da »težko sodi«, a zdi se mu, da ti še nikoli niso bili tako dobri in da lahko le upamo, da se bo prijateljsko vzdušje tudi nadaljevalo. (maj)

SLOVENIJA - Lani krepitev uvoza in izvoza Nemčija glavni partner, v prvi trojici tudi Italija

Podatki Statističnega urada RS: izvoza za 39,4 milijarde evrov, uvoza pa za 42 milijard

LJUBLJANA – V letu 2021 sta se občutno povečala tako izvoz slovenskega blaga kot tudi uvoz v Slovenijo. V obeh primerih je največji uvoznik oz. izvoznik Nemčija, medtem ko je glede izvoza v druge države Italija na tretjem, pri uvažanju v Slovenijo pa na drugem mestu, obakrat pa med prvo trojico uvoznik oz. izvoznik najdemo tudi Švico.

Kot izhaja iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije, je bil lani izvoz za 39,4 milijarde evrov za 19,8 odstotka višji kot leto prej, uvoz pa se je povečal za 30,8 odstotka na 42 milijard evrov. Primanjkljaj v blagovni menjavi s tujino je tako znašal 2,6 milijarde evrov, kar je največ v zadnjih desetih letih. Pokritost uvoza z izvozom je bila v letu 2021 93,9-odstotna, so sporočili s Statističnega urada RS.

Kot že rečeno, je Slovenija lani največ blaga izvozila v Nemčijo, kamor je šlo 17,3 odstotka celotnega izvoza. Med najpomembnejšimi trgi za slovenske izvoznike so bile še Švica (13,4 odstotka), Italija (10,7 odstotka), Hrvaška (7,9 odstotka) in Avstrija (6,6 odstotka).

Prav tako je največ blaga v našo državo prišlo lani iz Nemčije (14,9 odstotka celotnega uvoza blaga). Sledijo Italija (11,3 odstotka), Švica (10,1

odstotka), Kitajska (10,0 odstotka) in Avstrija (8,8 odstotka).

Največji delež k skupnemu izvozu so po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji lani prispevali proizvodi iz blagovnega sektorja, ki zadeva stroje in transportne naprave (32,5 odstotka celotnega izvoza blaga). Sledijo kemični proizvodi, izdelki, razvrščeni po materialu, razni izdelki ter mineralna goriva in maziva.

K skupnemu uvozu so ravno tako v opazovanem obdobju v največji meri prispevali proizvodi iz omenjenih blagovnih sektorjev, vendar v drugačnem vrstnem redu, in sicer najprej kemični proizvodi (29,2 odstotka celotnega uvoza blaga), zatem pa stroji in transportne naprave, izdelki, razvrščeni po materialu, razni izdelki ter mineralna goriva in maziva.

Samo v mesecu decembru 2021 je bil izvoz za 28,4 odstotka višji kot v decembru 2020, uvoz pa se je povečal celo za 50,2 odstotka. V zadnjem lanskem mesecu je Slovenija izvozila za 3,2 milijarde evrov blaga, uvozila pa ga je za 4,2 milijarde evrov. Obe vrednosti sta tudi precej višji kot decembra 2019: v primerjavi s tistim obdobjem se je namreč izvoz povečal za 37,8 odstotka, uvoz pa za 54,3 odstotka. Primanjkljaj je decembra znašal eno milijardo evrov. (sta)

Snežni plaz usoden za peterico

SÖLDEN – Na avstrijskem Tirolskem je v snežnem plazu včeraj umrlo pet turnih smučarjev. Identiteta in narodnost žrtev za zdaj nista znani, preživel je le en smučar, ki je poklical reševalce; tega so s helikopterjem odpeljali v bolnišnico v Švico. Enega izmed preminulih so reševalci potegnili izpod snega, a je bil hudo poškodovan in je med oživiljanjem na kraju podlegel poškodbam. Plaz se je sprožil v bližini kraja Spiss ob meji s Švico, kjer je v minulih dneh zapadlo veliko snega. Na kraj dogodka sta priletela dva švicarska helikopterja, avstrijski helikopter nujne medicinske pomoči in policijski helikopter.

Na Tirolskem se je včeraj sprožilo nenavadno veliko število snežnih plazov, vsaj trinajst, eden izmed teh, ki se je utrgal na ledenik Rettenbach, je pokopal pet smučarjev, a so jih reševalci rešili.